

Wielki Post i Wielkanoc 2024

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

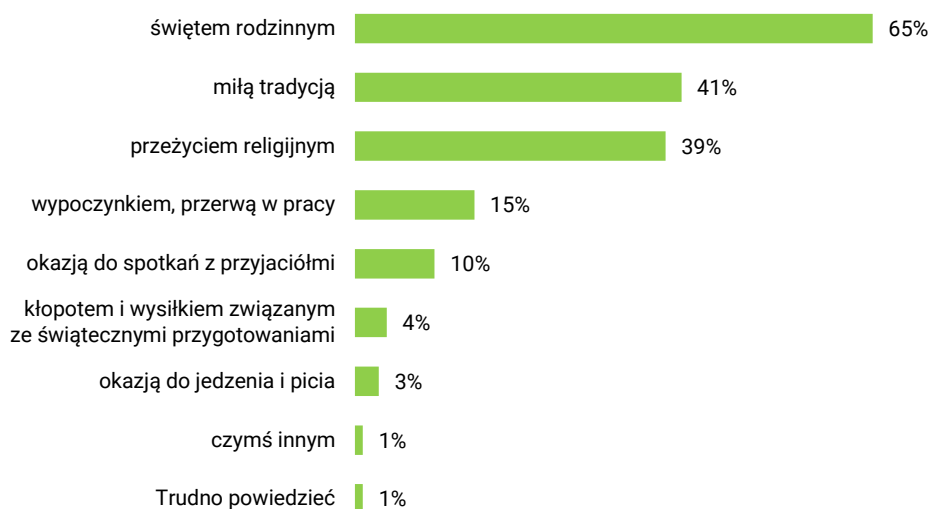
Regularnie co dwa lata badamy, jak Polacy obchodzą Wielkanoc i poprzedzający ją okres Wielkiego Postu. Poprzedni sondaż z 2022 roku, pierwszy po pandemii, ukazał znaczące spadki deklaracji praktykowania świątecznych zwyczajów i osłabienie się religijnego wymiaru tych świąt. Tegoroczne badanie¹, realizowane niecały miesiąc przed Wielkanocą, ma na celu zobrazowanie, jakie zmiany zachodzą w kultywowaniu tradycyjnych zwyczajów świątecznych przez Polaków.

ŚWIĘTOWANIE WIELKANOCY

Dla dwóch trzecich Polaków Wielkanoc to święta rodzinne (65%). W drugiej kolejności są one miłą tradycją (41%) i niemal równie często przeżyciem religijnym (39%). Rzadziej ankietowani deklarują, że jest to dla nich przerwa w pracy, czas wypoczynku (15%) lub okazja do spotkań z przyjaciółmi (10%). Pozostałe wymienione w pytaniu możliwości wskazały niewielkie grupy badanych.

CBOS

RYS. 1. Zbliża się Wielkanoc. Czym dla Pana(i) są Święta Wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać dwie odpowiedzi

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (407) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 marca 2024 roku na próbie liczącej 1089 osób (w tym: 60,8% metodą CAPI, 24,3% – CATI i 14,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Postrzeganie Wielkanocy jako świąt rodzinnych jest częstsze niż przeciętnie wśród respondentów praktykujących religijnie 1-2 razy w miesiącu (77%) lub kilka razy w roku (71%). Ponadto odpowiedź tę wybierają częściej niż inni uczniowie i studenci (73%) oraz badani pracujący w spółkach właściciele prywatnych i państwa (72%). Osoby biorące udział w mszy, nabożeństwie lub spotkaniu religijnym co najmniej raz w tygodniu częściej deklarują, że święta wielkanocne są dla nich przeżyciem religijnym (72% lub więcej). Odpowiedź ta jest też częstsza wśród ankietowanych identyfikujących się z prawicowymi poglądami politycznymi (58%) i wśród rolników (58%). Traktowanie Wielkanocy przede wszystkim jako wypoczynku, przerwy w pracy jest częstsze niż w pozostałych grupach wśród badanych identyfikujących się z poglądami lewicowymi (29%) i w ogóle nie uczestniczących w praktykach religijnych (29%). Wysokie odsetki wskazań na tę odpowiedź notujemy również wśród pracowników usług (29%), osób pracujących na własny rachunek (27%) i badanych w wieku 25-34 lata (27%) – zob. tabelę aneksową 1.

W stosunku do poprzedniego badania z 2022 roku zmniejszył się odsetek wskazań, że Wielkanoc to przede wszystkim święto rodzinne (o 3 punkty procentowe) oraz przeżycie religijne (o 5 punktów). Wzrósł natomiast udział osób, dla których święta wielkanocne to miła tradycja (o 3 punkty procentowe) oraz okazja do spotkań z przyjaciółmi (o 2 punkty).

TABELA 1

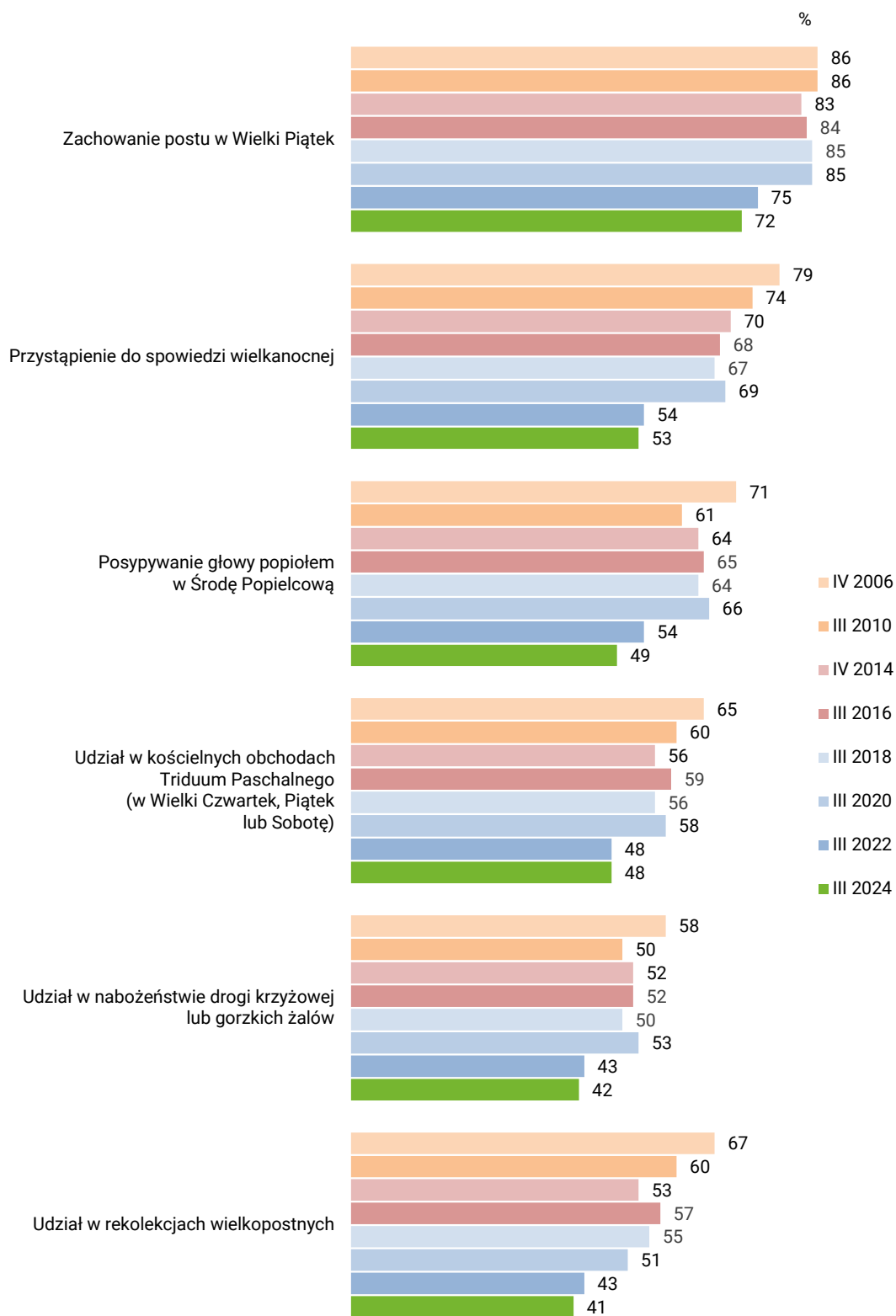
Czym dla Pana(i) są Święta Wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	1994	1997	1998	1999	2000	2005	2010	2014	2016	2018	2020	2022	2024
	w procentach												
świętem rodzinnym	63	61	69	69	70	61	62	63	70	67	67	68	65
miłą tradycją	50	50	53	50	49	55	45	44	42	43	45	38	41
przeżyciem religijnym	49	53	46	48	50	47	46	44	46	44	51	44	39
wypoczynkiem, przerwą w pracy	12	15	12	12	11	12	13	16	13	14	8	16	15
okazją do spotkań z przyjaciółmi	9	9	9	9	9	8	8	8	6	7	6	8	10
kłopotem i wysiłkiem związanym ze świątecznymi przygotowaniem	9	5	3	5	3	5	5	3	4	5	2	3	4
okazją do jedzenia i picia	3	2	2	3	2	3	3	1	2	2	2	3	3
czymś innym	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1

OSOBISTE PODTRZYMYWANIE ZWYCZAJÓW

Prawie trzy czwarte dorosłych Polaków zachowuje post w Wielki Piątek (72%), a ponad połowa przystępuje do spowiedzi wielkanocnej (53%) i są to odsetki podobne do odnotowanych dwa lata temu. Zmniejszył się udział ankietowanych, którzy przyznają, że posypują głowę popiołem w Środę Popielcową (o 5 punktów procentowych), ale nadal prawie co druga osoba (49%) rozpoczyna w ten sposób Wielki Post. Tyle samo osób co w 2022 roku bierze udział w kościelnych obchodach Triduum Paschalnego (w Wielki Czwartek, Piątek lub Sobotę) – 48%. Praktycznie nie zmienił się również odsetek badanych deklarujących, że uczestniczą w nabożeństwie drogi krzyżowej lub gorzki żalów – praktykuje to ponad dwie piąte dorosłych Polaków (42%). Podobnie często respondenci biorą udział w rekolekcjach wielkopostnych (41%). O ile więc w okresie 2020–2022 nastąpiły duże spadki w zachowywanych przez Polaków praktykach wielkopostnych i wielkanocnych o charakterze religijnym, o tyle w ostatnich dwóch latach zmiany są niewielkie, a w przypadku niektórych praktyk w ogóle nie występują.

Kobiety częściej niż mężczyźni uczestniczą osobiście w praktykach wielkopostnych i wielkanocnych. Ponadto deklaracje, że respondenci posypują głowę popiołem, uczestniczą w rekolekcjach, nabożeństwach drogi krzyżowej lub gorzkich żalów, obchodach Triduum Paschalnego, przystępują do spowiedzi i zachowują post w Wielki Piątek, zależą od wieku, wielkości miejsca zamieszkania, wykształcenia, dochodów, religijności i poglądów politycznych. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób, które podejmują wielkopostne i wielkanocne praktyki. Z kolei im większa miejscowość zamieszkania ankietowanych, tym niższy udział w omawianych zwyczajach. Osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym znacznie częściej podtrzymują wymienione tradycje niż osoby z wykształceniem wyższym. Kadra kierownicza i specjaliści, pracownicy administracyjno-biurowi oraz uczniowie i studenci to grupy społeczne wyróżniające się najniższymi odsetkami praktyk wielkopostnych oraz wielkanocnych. Natomiast rolnicy, robotnicy niewykwalifikowani i emeryci częściej niż pozostali respondenci deklarują zachowywanie tych zwyczajów. Osoby o najwyższych dochodach w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym rzadziej podtrzymują tradycje wielkopostne. Ankietowani o poglądach prawicowych częściej niż respondenci identyfikujący się z lewicą deklarują zachowywanie analizowanych zwyczajów. Badani, którzy uczestniczą w mszy, nabożeństwie lub spotkaniu religijnym raz w tygodniu lub częściej, w większości (powyżej 70%) zachowują praktyki wielkopostne i wielkanocne, a 71% osób w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych nie wskazało żadnej z tych praktyk. Ciekawe jest jednak to, że 27% ankietowanych deklarujących, że w ogóle nie chodzą do kościoła, zachowuje post w Wielki Piątek – zob. tabelę aneksową 2.

RYS. 2. Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?

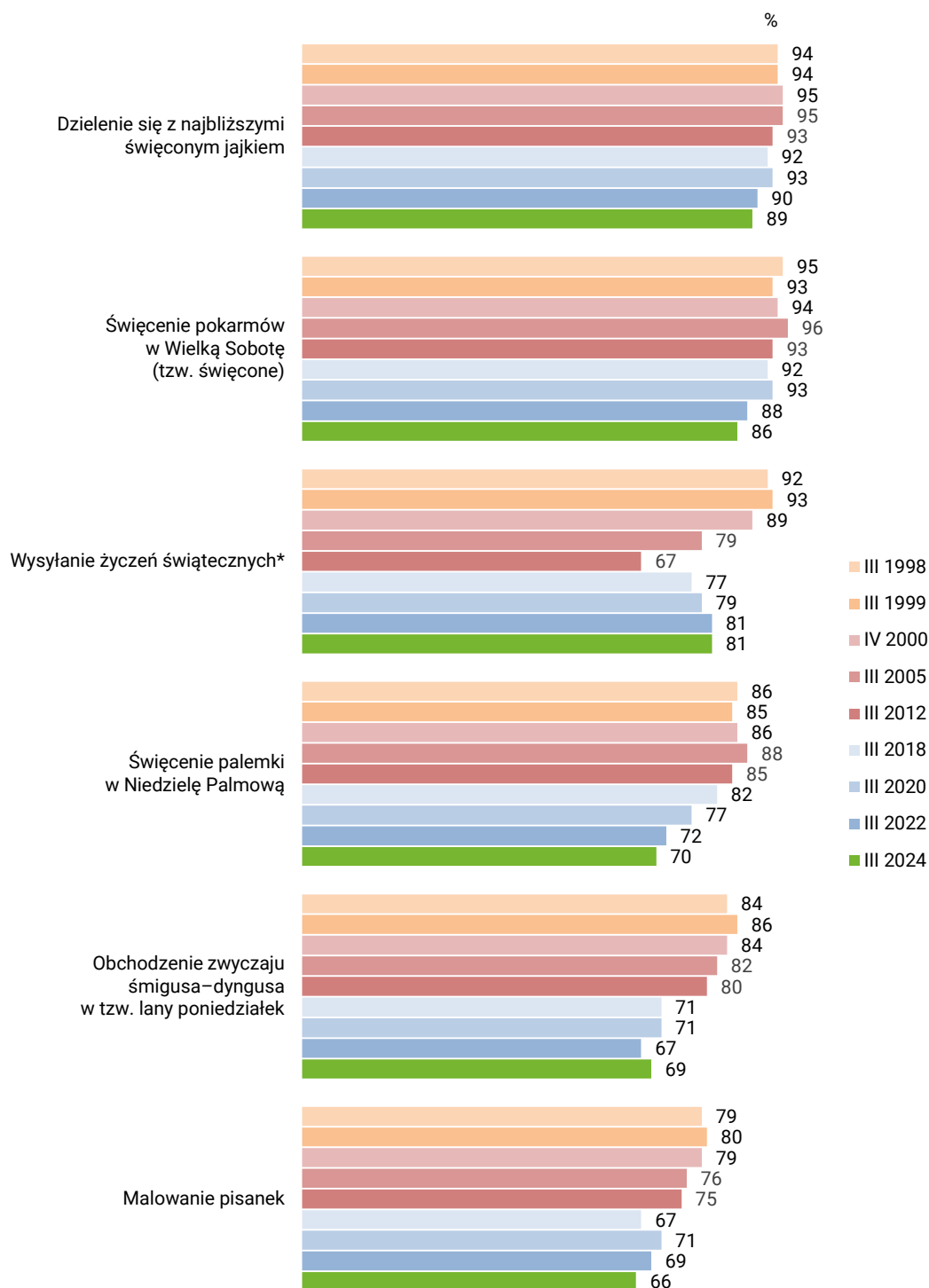

ZWYCZAJE OBCHODZONE W RODZINIE

Praktykowanie świątecznych zwyczajów w rodzinach jest wśród Polaków bardziej powszechne i bardziej stabilne w czasie. Niemal dziewięć na dziesięć osób dzieli się z najbliższymi święconym jajkiem (89%) i podobny odsetek deklaruje, że w ich rodzinach święci się pokarm w Wielką Sobotę (86%). Ponad cztery piąte (81%) badanych podtrzymuje zwyczaj wysyłania życzeń świątecznych – w tym roku po raz pierwszy zapytaliśmy o nie ogólnie i odsetek jest taki sam jak w 2022 roku, kiedy pytanie dotyczyło „wysyłania życzeń za pośrednictwem SMS-ów lub internetu”. Obchodzenie w rodzinach lanego poniedziałku, czyli śmigusa-dyngusa, zadeklarowało nieco więcej dorosłych Polaków niż poprzednio – zwyczaj ten jest kultywowany przez 69% rodzin. Z kolei o 2 punkty procentowe mniej badanych niż dwa lata temu praktykuje w swojej rodzinie święcenie palemki w Niedzielę Palmową, choć nadal robi to większość (70%). Dwie trzecie ankietowanych deklaruje, że w ich domach maluje się pisanki (66%) i jest to odsetek niższy o 3 punkty od notowanego w 2022 roku.

Kobiety istotnie częściej niż mężczyźni twierdzą, że w ich rodzinach wysyła się życzenia do innych oraz maluje pisanki, w przypadku pozostałych zwyczajów deklaracje kobiet i mężczyzn są do siebie zbliżone. Odsetki osób, które przyznają, że w ich rodzinach podtrzymywany jest zwyczaj święcenia palemki w Niedzielę Palmową, święcenia pokarmów w Wielką Sobotę i dzielenia się święconym jajkiem, rosną wraz z wiekiem badanych. Wykształcenie i wielkość miejsca zamieszkania ankietowanych mają mniejszy wpływ na badane tradycje rodzinne niż na wcześniej omawiane zwyczaje praktykowane indywidualnie – być może dlatego, że w większym stopniu miały one charakter religijny. Podobne zależności dotyczą dochodów na osobę w gospodarstwie domowym: wraz z ich wzrostem, rzadsze jest obchodzenie w rodzinach badanych takich zwyczajów jak: święcenie palemki, święcenie pokarmów, dzielenie się święconym jajkiem, ale malowanie pisanek i wysyłanie życzeń nie podlegają tym prawidłowościom. Warto zauważyć, że nawet wśród osób, które uczestniczą w praktykach religijnych tylko kilka razy w roku, odsetek respondentów, którzy podtrzymują w rodzinie zwyczaj święcenia pokarmów i dzielenia się święconym jajkiem wynosi 93% (lub więcej). Odsetki wskazań na te odpowiedzi wśród osób częściej biorących udział w praktykach religijnych są niewiele wyższe. Inaczej mówiąc, osoby chodzące do kościoła kilka razy w roku obchodzą Święta Wielkanocne właśnie w taki sposób: święcą pokarmy i dzielą się nimi przy świątecznym stole. Natomiast obchodzenie śmigusa-dyngusa w tzw. lany poniedziałek jest częstsze wśród osób sporadycznie praktykujących religijnie (1-2 razy w miesiącu lub rzadziej) niż wśród praktykujących regularnie (raz w tygodniu lub częściej). Na koniec warto zauważyć, że ponad połowa badanych w ogóle nieuczestniczących w mszy, nabożeństwie lub spotkaniu religijnym przyznaje, że w ich rodzinach maluje się pisanki, święci pokarmy w Wielką Sobotę, dzieli się święconym jajkiem, obchodzi się śmigusa-dyngusa oraz wysyła życzenia świąteczne, a tylko 9% w tej grupie nie wskazało żadnej z badanych tradycji – zob. tabelę aneksową 3.

RYS. 3. Które z wymienionych praktyk i zwyczajów wielkopostnych oraz wielkanocnych są zachowywane w Pana(i) rodzinie?

* Do 2012 „wysyłanie tradycyjnych kartek z życzeniami świątecznymi”, w latach 2018–2022 „wysyłanie życzeń za pośrednictwem SMS-ów lub internetu”

Tegoroczne badanie ukazuje zahamowanie spadkowych trendów, które obserwowaliśmy w 2022 roku, a które dotyczyły większości badanych praktyk wielkopostnych i wielkanocnych. Warto jednak podkreślić, że religijne zwyczaje (np. spowiedź wielkanocna, udział w kościelnych obchodach Triduum Paschalnego) zachowuje połowa lub mniej niż połowa Polaków, ale w zdecydowanej większości rodzin podtrzymywany jest zwyczaj święcenia pokarmów w Wielką Sobotę i dzielenia się nimi z bliskimi przy świątecznym stole. Można więc przypuszczać, że zwyczaje wielkanocne w niektórych domach funkcjonują w pewnym oderwaniu od religijności domowników i Polacy nie widzą przeszkód w ich kultywowaniu mimo odchodzenia od praktyk religijnych.

Opracowała

Marta Bożewicz

TABELA 1

		Zbliża się Wielkanoc. Czym dla Pana(i) są Święta Wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:								Liczba osób
		kłopotem i wysiłkiem związanym ze świątecznymi przygotowaniami	wypoczynkiem, przerwą w pracy	miłą tradycją	przeżyciem religijnym	okazją do spotkań z przyjaciółmi	świętem rodzinnym	okazją do jedzenia i picia	czymś innym	
		%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		4	15	41	39	10	65	3	1	1075
Płeć	Mężczyźni	3	18	45	35	10	63	3	1	510
	Kobiety	4	13	37	43	10	68	3	1	565
Wiek	18–24 lata	2	26	47	19	11	71	7		103
	25–34	4	27	39	24	15	58	9	1	162
	35–44	4	17	35	43	7	71	3	1	209
	45–54	3	19	48	38	8	57	1	1	179
	55–64	4	11	40	48	10	62	1	1	165
	65 lat i więcej	4	3	41	49	9	71	0	1	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	14	38	47	10	68	2	1	446
	Miasto do 19 999	5	15	52	37	9	63	3		151
	20 000 – 99 999	4	15	45	36	11	65	1	1	209
	100 000 – 499 999	5	20	34	32	8	63	7	2	151
	500 000 i więcej mieszk.	4	18	40	27	11	64	3	1	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	1	10	45	44	9	68	2		148
	Zasadnicze zawodowe	5	12	41	47	7	67	2	1	227
	Średnie	3	17	42	35	11	66	3	1	383
	Wyższe	4	18	37	36	10	62	3	2	317
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	26	39	33	9	66	3		128
	Średni personel, technicy	5	18	49	32	10	53	2	4	49
	Pracownicy adm.-biurowi	4	22	30	34	12	70	4		86
	Pracownicy usług	4	29	42	35	10	57	2	2	85
	Robotnicy wykwalifikowani	3	20	39	34	8	71	4	1	128
	Robotnicy niewykwalifik.	7	17	38	57	8	59	3		29
	Rolnicy	2	2	39	58	19	63			46
	Pracujący na własny rach.	1	27	42	35	8	57	3		60
	Bezrobotni	3	12	59	19	9	44	5		17
	Emeryci	4	2	42	48	8	71	1	1	292
	Renciści	8	9	49	43	5	49	4		43
	Uczniowie i studenci	1	27	48	15	10	73	11		58
	Zajmujący się domem i inni	6	9	34	46	16	67	4	2	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	19	41	32	7	63	4	2	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	24	32	36	13	72	3		125
	sekt. pryw. poza rolnict.	3	25	41	35	9	63	4	1	297
	prywatnym gosp. rolnym	2	5	42	56	17	62			48
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	4	15	38	41	10	60	2		96
	Od 1500 zł do 1999 zł	3	12	46	45	9	65	1	1	115
	Od 2000 zł do 2999 zł	4	9	39	48	12	69	3	1	190
	Od 3000 zł do 3999 zł	2	18	48	40	5	64	5	1	151
	4000 zł i więcej	4	20	39	30	9	66	2	1	185
	Trudno powiedzieć	4	14	39	33	7	69	1	2	128
Odmowa odpowiedzi		4	18	39	39	13	64	4	1	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	4	37	38	9	66	4		53
	Średnie	4	14	41	40	12	61	3	1	406
	Dobre	3	17	42	39	8	68	3	1	617
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		3	24	84	11	57		2	48
	Raz w tygodniu	2	6	31	72	9	63	0	0	336
	1–2 razy w miesiącu	1	14	50	34	7	77	2	1	181
	Kilka razy w roku	3	19	47	25	10	71	2	0	259
	W ogóle nie uczestniczy	9	29	45	3	13	57	9	2	237
Poglądy polityczne	Lewica	7	29	43	15	13	60	5	1	232
	Centrum	3	14	42	33	12	67	4	0	278
	Prawica	2	10	38	58	7	67	1	1	405
	Trudno powiedzieć	3	13	47	36	9	65	3	3	136

TABELA 2

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?						Liczba osób	
		Posypywanie głowy popiołem w Środę Popielcową	Udział w nabożeństwie Drogi Krzyżowej lub gorzkich żalów	Udział w rekolekcjach wielkopostnych	Przystąpienie do spowiedzi wielkanocnej	Udział w kościelnych obchodach Triduum Paschalnego (w Wielki Czwartek, Piątek lub Sobotę)	Zachowanie postu w Wielki Piątek		Brak udziału w jakichkolwiek wielkanocnych praktykach
		%	%	%	%	%	%		
Ogółem		49	42	41	53	48	72	22	1089
Płeć	Mężczyźni	42	35	33	47	42	68	25	513
	Kobiety	54	46	47	58	52	75	19	576
Wiek	18–24 lata	34	28	32	47	46	66	26	103
	25–34	29	22	22	34	31	58	38	167
	35–44	44	37	37	48	43	70	24	212
	45–54	52	47	40	53	49	74	21	179
	55–64	60	54	53	64	58	76	16	166
	65 lat i więcej	61	50	49	63	53	81	13	261
Miejsce zamieszkania	Wieś	63	57	56	69	60	84	11	448
	Miasto do 19 999	44	33	37	51	44	73	20	156
	20 000 – 99 999	37	35	30	43	40	65	27	212
	100 000 – 499 999	38	29	29	34	35	59	34	154
	500 000 i więcej mieszk.	33	17	17	32	32	54	42	120
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	63	50	60	68	55	85	9	152
	Zasadnicze zawodowe	62	55	52	66	56	80	14	230
	Średnie	47	40	38	52	46	69	23	385
	Wyższe	33	28	25	36	38	63	33	322
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	23	20	33	35	58	37	129
	Średni personel, technicy	52	31	33	43	45	67	25	50
	Pracownicy adm.-biurowi	38	30	32	43	42	63	32	90
	Pracownicy usług	49	39	38	58	40	68	20	85
	Robotnicy wykwalifikowani	47	44	39	50	50	70	23	129
	Robotnicy niewykwalifik.	79	66	68	81	74	87	3	29
	Rolnicy	71	64	64	77	63	97	2	46
	Pracujący na własny rach.	36	37	39	41	37	66	30	60
	Bezrobotni	32	36	24	40	39	61	31	17
	Emeryci	62	52	51	64	55	81	13	295
	Renciści	44	48	40	59	43	69	25	44
	Uczniowie i studenci	25	17	29	40	40	64	29	59
	Zajmujący się domem i inni	54	41	40	51	49	77	21	55
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	42	29	35	44	44	67	23
spółce właścicieli prywatnych i państwa		47	36	29	50	46	68	22	125
sekt. pryw. poza rolnict.		40	38	35	45	42	64	31	302
prywatnym gosp. rolnym		66	61	60	76	60	94	2	48
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	64	55	56	61	57	79	15	96
	Od 1500 zł do 1999 zł	54	46	51	64	50	81	8	115
	Od 2000 zł do 2999 zł	58	47	43	58	52	79	17	193
	Od 3000 zł do 3999 zł	39	34	34	51	44	70	24	152
	4000 zł i więcej	29	26	22	33	33	54	39	188
	Trudno powiedzieć	54	46	53	59	56	77	14	132
	Odmowa odpowiedzi	50	42	37	52	47	71	26	214
Ocena własnych war. mater.	Złe	61	51	58	65	64	81	13	53
	Średnie	50	43	42	55	46	70	23	416
	Dobre	47	39	37	50	47	73	22	621
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	91	88	91	94	91	94	6	50
	Raz w tygodniu	87	73	73	90	79	95	1	338
	1–2 razy w miesiącu	61	49	51	72	60	85	3	182
	Kilka razy w roku	24	22	18	31	30	72	18	260
	W ogóle nie uczestniczy	3	2	1	4	4	27	71	240
Poglądy polityczne	Lewica	22	21	17	25	24	51	42	233
	Centrum	47	35	36	54	46	70	23	279
	Prawica	63	56	55	67	62	85	10	408
	Trudno powiedzieć	53	48	48	60	49	77	18	140

TABELA 3

		A które z wymienionych praktyk i zwyczaj w wielkopostnych oraz wielkanocnych są zachowywane w Pana(i) rodzinie?						Liczba osób	
		Świecenie palemki w Niedzielę Palmową	Malowanie pisanek	Świecenie pokarmu w Wielką Sobotę (tzw. święcone)	Dzielenie się z najbliższymi święconym jajkiem	Obchodzenie zwyczaju śmigusa – dyngusa w tzw. lany poniedziałek	Wysyłanie życzeń świątecznych		Brak udziału w jakichkolwiek wielkanocnych praktykach
		%	%	%	%	%	%		
Ogółem		70	66	86	89	69	81	4	1089
Płeć	Mężczyźni	65	60	84	86	68	78	4	513
	Kobiety	73	71	86	90	70	84	4	576
Wiek	18–24 lata	61	53	79	79	69	74	6	103
	25–34	55	67	78	81	78	74	5	167
	35–44	66	74	86	89	77	84	4	212
	45–54	71	70	88	90	75	87	3	179
	55–64	76	67	87	89	68	85	4	166
	65 lat i więcej	79	60	88	93	52	79	2	261
Miejsce zamieszkania	Wieś	82	70	93	92	76	84	3	448
	Miasto do 19 999	71	67	85	87	59	80	4	156
	20 000 – 99 999	65	61	83	85	64	80	6	212
	100 000 – 499 999	59	64	78	85	69	77	3	154
	500 000 i więcej mieszk.	42	63	69	83	62	80	5	120
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	85	63	95	93	69	79	3	152
	Zasadnicze zawodowe	80	65	89	91	66	85	3	230
	Średnie	69	67	84	86	70	82	4	385
	Wyższe	55	67	79	86	69	77	5	322
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47	70	80	87	81	81	2	129
	Średni personel, technicy	71	64	86	85	78	76	5	50
	Pracownicy adm.-biurowi	59	68	77	79	65	71	10	90
	Pracownicy usług	74	76	90	90	80	87	6	85
	Robotnicy wykwalifikowani	71	66	86	90	69	83	3	129
	Robotnicy niewykwalifik.	97	71	97	92	89	91		29
	Rolnicy	91	57	94	95	83	87	1	46
	Pracujący na własny rach.	62	72	85	90	70	77	6	60
	Bezrobotni	61	64	81	78	57	75	5	17
	Emeryci	79	63	88	93	55	80	2	295
	Renciści	58	59	89	83	74	88	2	44
	Uczniowie i studenci	59	48	72	71	62	74	9	59
	Zajmujący się domem i inni	76	78	85	89	79	90	3	55
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	71	69	88	88	75	81	5
spółce właścicieli prywatnych i państwa		67	76	85	85	73	80	6	125
sekt. pryw. poza rolnict.		60	68	82	86	73	81	4	302
prywatnym gosp. rolnym		92	60	95	96	85	85	1	48
		77	61	90	90	78	81	4	96
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	77	61	90	90	78	81	4	96
	Od 1500 zł do 1999 zł	80	71	92	88	64	85	3	115
	Od 2000 zł do 2999 zł	77	66	85	89	62	81	4	193
	Od 3000 zł do 3999 zł	65	68	79	84	67	87	1	152
	4000 zł i więcej	47	55	80	86	69	76	5	188
	Trudno powiedzieć	75	70	91	92	73	79	2	132
	Odmowa odpowiedzi	72	70	84	88	72	81	7	214
Ocena własnych war. mater.	Złe	78	68	88	91	48	78	3	53
	Średnie	70	59	82	85	63	80	7	416
	Dobre	68	70	87	90	74	82	2	621
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	92	64	94	91	57	83	4	50
	Raz w tygodniu	94	72	97	95	69	86	1	338
	1–2 razy w miesiącu	89	66	92	92	73	88	2	182
	Kilka razy w roku	66	72	94	93	75	83	1	260
	W ogóle nie uczestniczy	21	53	55	72	62	68	9	240
Poglądy polityczne	Lewica	47	66	73	81	70	78	5	233
	Centrum	70	66	86	89	74	82	3	279
	Prawica	80	65	92	93	67	85	1	408
	Trudno powiedzieć	76	68	86	90	64	79	7	140